

Šlosar, Dušan

Profesor Arnošt Lamprecht zemřel

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. A, Řada jazykovědná. 1986, vol. 35, iss. A34, pp. [137]-138

ISSN 0231-7567

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/100467>

Access Date: 09. 12. 2023

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Scharrer, Margret

Profesor Arnošt Lamprecht zemřel

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. A, Řada jazykovědná. 1986, vol. 35, iss. A34, pp. [137]-138

ISSN 0231-7567

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/100467>

Access Date: 09. 12. 2023

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ZPRÁVY

PROFESOR ARNOŠT LAMPRECHT ZEMŘEL

Pořadatelé, přispěvatelé i čtenáři čísla A 27 SPFFBU, jímž jsme v r. 1979 uctili 60. narozeniny předsedy redakční rady prof. dr. Arnošta Lamprechta, DrSc., netušili, že jubilantovi zbývalo už jen pět a půl roku života. 2. května 1985 se jeho osud nečekaně završil; Arnošt Lamprecht nebezpečné chorobě, s níž se už jednou utkal, tentokrát podlehl.

V posledním pětiletí svého plodného života pokračoval Lamprecht mimo jiné v promýšlení nejobecnějších otázek jazyka. Toto jeho úsilí vyústilo v několik hutných, přitom s vzácnou srozumitelností a přesvědčivostí formulovaných statí o povaze jazykového znaku, publikovaných ve Slově a slovesnosti, v našem sborníku i jinde. V posledním z nich řeší otázku vztahu zvukové stránky a významu v jazyce způsobem diachronním; ukazuje, jak se původní „přirozený“ vztah zvukového označení a významu (u onomatopojí, ale také v jazyku dítěte) postupně přetváří ve vztah konvenční, jaký dnes u naprosté většiny pojmenování převažuje.

Už v předchozích badatelských údobích se Lamprechtův diachronní zorný úhel rozšířil natolik, že obsáhl i vzdálenější vývojová období: indoevropské, ba i — ve své době novátorsky — údobí předindoevropské, představované nejvzdálenějším jazykovým společenstvím nostratickým. Této problematice věnoval i svůj poslední příspěvek — také tentokrát napsaný ve spolupráci s M. Čejkou — pro bulharský časopis Săpostavitelno ezikoznanie.

V oboru, v němž byl i pedagogicky činný po celou dobu svého působení na filozofické fakultě UJEP, to jest v historické gramatice, se podílel na přípravě nové učebnice Historická mluvnice češtiny. Zároveň se zamýšlel nad genezí sesterské slovenštiny; přednášku o ní připravil pro Mezinárodní sjezd slavistů v Kyjevě.

Na sklonku života se Arnoštu Lamprechtovi podařilo uskutečnit záměr, kterým se obíral dlouhou dobu, totiž rekonstruovat vývoj praslovanštiny od jejích počátků až po její definitivní rozpad v 10. století. Dílo, jemuž dal název Praslovanština a které ještě stačil odevzdat do tisku, mu už nebylo souzeno uvidět v knižní podobě, ač mu na něm tolik záleželo. Vychází ve Spisech filozofické fakulty UJEP a nesporně představuje vyvrcholení Lamprechtova tvůrčího úsilí v této oblasti. Rekonstrukce dovedená až do abso-

lutní datace klíčových vývojových jevů bude nesporně po dlouhou dobu jedinečným zdrojem informací a východiskem pro další zkoumání.

Lamprechtovo vědecké dílo, ač takto monumentálně završeno, je předčasným odchodem autorovým přece jen přerušené. Dobře si to uvědomují zejména jeho spolupracovníci, kteří s ním byli po dlouhá léta v každodenním kontaktu, i jeho početní žáci. Stále budou postrádat inspirující rozhovory, povzbudivá slova a zejména hluboce lidský, přátelský vztah svého učitele, spolupracovníka či kolegy profesora Arnošta Lamprechta. Odešel v něm nejen velký lingvista, nýbrž i velký člověk.

Dušan Šlosar